

Рекомендації для українських постачальників щодо участі в публічних закупівлях Португаліської Республіки

Підготовлено в рамках виконання Програми ЄС з підтримки управління державними фінансами в Україні («Проект EU4PFM»)

2024

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

За даними МВФ¹ станом на 2023 рік економіка Португальської Республіки, незважаючи на наслідки пандемії COVID-19, динамічно відновлювалась. Завдяки приватному споживанню та зовнішньому попиту зростання у 2022 році було помітно вищим, ніж у Єврозоні (6,7 відсотка проти 3,5 відсотка).

Найбільш важливі традиційні галузі промисловості Португалії - текстильна (бавовняна та вовняна), швейна, виноробство (особливо відомо виробництво портвейну), виробництво оливкової олії, рибних консервів, обробка коркової кори (провідне місце у світі), чорна та кольорова металургія, суднобудування та суднобудування, автоскладання, електротехнічне); розвивається хімічна, нафтопереробна та нафтохімічна, цементна промисловість.

Португалія офіційно приєдналась до Європейського Союзу 1 січня 1986 року, та як країна-член ЄС, транспонує всі відповідні директиви ЄС щодо закупівель, зокрема останні чинні Директиву 2014/24/ЄС про державні закупівлі та Директиву 2014/25/ЄС про закупівлі суб'єктами, що працюють у секторах водопостачання, енергетики, транспорту та поштових послуг, у своє національне законодавство, таким чином узгодивши його з європейськими вимогами щодо державних закупівель.

Законодавство Португалії про публічні закупівлі відповідає Угоді про державні закупівлі Світової організації торгівлі («WTO GPA»), оскільки ЄС є стороною WTO GPA.

2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПВЕЛЬ ПОРТУГАЛІЇ

Ринок публічних закупівель Португалії дуже розвинений та високопрофесійний.

Згідно даними, наведеними у щорічному звіті за 2022 р. щодо функціонування публічних закупівель в Португалії², у 2022 р. на національному порталі публічних закупівель BASE було зареєстровано 172 1253 закупівель із загальною очікуваною вартістю 18 мільярдів 163 млн євро. У той самий період вартість вже укладених договорів саме за результатами тендерних процедур закупівлі (за винятком спрощених маловартісних процедур, прямих закупівель та невідкладних закупівель) становила 12 517 мільйонам євро. т

Особливості правового регулювання державних закупівель в Португалії викладені в Кодексі публічних контрактів (Código dos Contratos Públicos³, далі – РСС), затвердженому Декретом-законом №. 18/2008 від 29 січня 2008 року зі змінами. Остання поправка була затверджена Декретом-законом № 78/2022 від 7 листопада 2022 року від 21 травня 2021 року.

Усі публічні контракти, які виконуються суб'єктами традиційного державного сектору або такими, що вважаються органами публічного права, підпадають під дію законодавства про державні закупівлі, незалежно від вартості контракту.

У Португалії є два автономні адміністративні регіони, Мадейра та Азорські острови, кожен з яких адаптував регіональні правила державних закупівель до особливостей своєї території.

¹ [Portugal and the IMF](#)

² [Relatórios \(base.gov.pt\)](#)

³ Código dos Contratos Públicos

На Мадейрі найбільш актуальним законодавчим актом є Регіональний законодавчий декрет № 34/2008/M⁴ від 14 серпня 2008 року зі змінами, який містить певні локальні особливості в доповнення до національної законодавчої бази.

На Азорських островах регіональний уряд схвалив Регіональний законодавчий декрет № 27/2015/A⁵ від 29 грудня 2015 року, який консолідував основні положення щодо укладання державних контрактів у регіоні та імплементував деякі положення директив Європейського Союзу (ЄС) щодо державних закупівель.

З метою врегулювання державних закупівель в секторі оборони та безпеки, а також імплементації Директиву 2009/81/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 року про координацію процедур укладання певних контрактів на виконання робіт, контрактів на постачання та надання послуг, контракти замовників або організацій у сферах оборони та безпеки в Португалії був прийнятий Декрет-закон № 104/2011 від 6 жовтня 2011 року з відповідними статтями.

Що стосується суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері комунальних послуг (водопостачання, енергетика, транспорт і поштові послуги), вони можуть вважатися замовниками відповідно до положень ст. 7 РСС. При цьому правила публічних закупівель поширюються лише на такі види договорів:

- контракти на громадські роботи;
- концесії на громадські роботи;
- концесії на державні послуги;
- придбання або оренда товарів;
- придбання послуг.

РСС також розширює застосування певних спеціальних правил державних закупівель до контрактів, які будуть виконуватися концесіонерами громадських робіт або особами, які володіють спеціальними чи виключними правами, за певних обставин, прямо визначених у РСС.

Крім цього, норми регулювання державних закупівель в Португалії також відображені у Кодексі адміністративної процедури («АРС»)⁶, затвердженому Декретом-законом № 4/2015 від 7 січня 2015 року, а також у Процесуальному кодексі адміністративних судів («АСРС»)⁷ і Статуту адміністративних і податкових судів («SATC»)⁸, обидва змінені та перевидані Декретом-законом №. 214-Г/2015 від 2 жовтня 2015 р. та Законом № 118/2019 від 17 вересня 2017 року зі змінами; усі три застосовуються до процедур державних закупівель та контрактів загалом.

Ключовими установами, які відповідальні за якісне функціонування сфери державних закупівель Португалії є:

Інститут публічних ринків, нерухомості та будівництва, (Instituto dos Mercados Públicos, do Imobiliário e da Construção, I.P. (IMPIC)⁹ - є керуючим органом порталу BASE, а також органом, відповідальним за регулювання державних закупівель, зокрема і органом ліцензування, моніторингу та інспекції електронних платформ державних закупівель.

⁴ [Decreto Legislativo Regional n.º 34/2008/M | DR \(diariodarepublica.pt\)](#)

⁵ [Portaria-n.º---23-2016.pdf \(azores.gov.pt\)](#)

⁶ [Decreto-Lei n.º 4/2015 | DR \(diariodarepublica.pt\)](#)

⁷ [Legislação - STA \(stadministrativo.pt\)](#)

⁸ там же

⁹ [IMPIC - Instituto dos Mercados Públicos, do Imobiliário e da Construção](#)

ІМРІС відповідає за підготовку посібників з передової практики за державними контрактами на придбання робіт, товарів та послуг, а також за аналіз скарг та пропозицій громадян та компаній щодо застосування правил державних закупівель.

Організація спільного обслуговування державного управління (Entidade de Serviços Partilhados da Administração Pública, I.P. (eSPap)¹⁰ - забезпечує розробку та надання IT- послуг у рамках державного управління та виступає як Централізована закупівельна організація для певних закупівель.,

З 1 листопада 2009 року державні контракти в Португалії обов'язково укладаються з використанням електронних платформ, за винятком прямих контрактів, які, незважаючи на це, теж підлягають оприлюдненню на офіційному порталі державних закупівель Plataforma Eletrónica de Contratação Pública (BASE)¹¹.

Електронний майданчик публічних закупівель - це технологічна інфраструктура, що складається з набору додатків, засобів та ІТ-сервісів, де повністю електронним способом відбуваються процедури формування публічного контракту. У міру проходження процедур закупівлі платформи повинні надсилати на Базовий (державний) портал інформацію про перебіг торгів і укладений договір.

Усі оголошення про закупівельні процедури (відкритий тендер, тендер з обмеженою участю за попередньою кваліфікацією, переговорна процедура, конкурентний діалог та партнерство для інновацій) публікуються в Електронному офіційному віснику та одночасно оприлюднюються на порталі BASE (крім випадків безпосереднє налаштування та попередня консультація, які не потребують попереднього оголошення).

ІМРІС розміщує дані про державні закупівлі на платформі відкритих даних АМА Dados.Gov на порталі BASE з метою забезпечення прозорості та якості систем електронних закупівель на кожному етапі циклу державних закупівель. Цей міжнародний стандарт сприяє прийняттю джерела даних для обробки та публікації даних будь-якою юридичною особою, португальською чи іноземною, за умов наявності лише інструментів для інтерпретації формату.

Найважливішою функцією portalу є централізація інформації про державні закупівлі в Португалії, що зокрема дозволяє здійснення їх моніторингу .

З метою виконання звітних і статистичних зобов'язань, передбачених Директивами, Інститут громадських ринків, нерухомості та будівництва (ІМРІС, І.Р.) зобов'язаний підготувати та подати до Європейської комісії статистичний звіт про договори купівлі-продажу та оренди товарів та придбання послуг, договори на громадські роботи та концесійні договори на громадські роботи та послуги.

Управління порталом BASE знаходиться під відповідальністю ІМРІС.

Портал BASE також відображає:

- базу даних національних законів, нормативних актів та прецедентного права ЄС щодо

¹⁰ [eSPap - Página inicial](#)

¹¹ [Início \(base.gov.pt\)](#)

- державних закупівель;
- посібники з передової практики та технічні рекомендації щодо державних закупівель;
 - статистичну інформацію, включаючи річні звіти та щомісячні зведення з державних закупівель;
 - прес-релізи, новини та події з державних закупівель.

Отримати консультації щодо трактування норм Кодексу публічних контрактів, як для замовників, так і для суб'єктів господарювання, можна за електронною поштою duvidas_csr@impic.pt. У випадку необхідності отримання консультацій щодо заповнення Єдиного європейського документа закупівель (DEUCP/ESPD), можна звернутись за електронною адресою espd@impic.pt.

Дані публічного характеру, що містяться на порталі BASE, можуть бути автоматично та безкоштовно вилучені через сам портал www.base.gov.pt та інші загальнодоступні портали, такі як портал dados.gov.pt.

З інформацією щодо публічних тендерів можна ознайомитися на сайтах 5 сертифікованих платформ, через які також можна приймати участь у тендерах:

- ❖ [anoGov](#)¹²
- ❖ [SaphetyGov](#)¹³
- ❖ [Vortalgov](#)¹⁴
- ❖ [acinGov](#)¹⁵
- ❖ [ComprasPT](#)¹⁶.

Для організацій, які належать до традиційного державного сектору Португалії або вважаються органами публічного права, усі контракти підпадають під дію правил публічних закупівель незалежно від вартості.

Проте є певні порогові значення для визначення способу закупівлі:

Для надання послуг, постачання товарів або договорів оренди товарів:

- Пряме присудження застосовується для контрактів, вартість яких не перевищує 20 000 євро;
- Попередні ринкові консультації можуть бути застосовані для контрактів, вартість яких не перевищує 75 000 євро;
- Відкритий тендер або тендер з обмеженою участю із попередньою кваліфікацією (або переговорною процедурою чи конкурентним діалогом, якщо відповідні умови виконуються) без повідомлення в Офіційному журналі Європейського Союзу (OJEU) можуть бути застосовані для контрактів, вартість яких є нижчою за європейські пороги - € 140 000 або 215 000 євро, залежно від того, чи є замовником держава чи інші особи відповідно.

¹² anogov.com – *A anoGov é uma solução de contratação, que conjuga uma plataforma eletrónica online com os serviços de alojamento da aplicação, suporte técnico aos utilizadores e manutenção do software. Esta plataforma permite, às entidades adjudicantes, realizar qualquer procedimento de contratação (ajuste direto, concurso público, concurso limitado por qualificação prévia, procedimento de negociação, diálogo concorrencial, etc.), de forma rápida, simples e intuitiva.*

¹³ [SaphetyGov | Login](#)

¹⁴ www.vortal.biz

¹⁵ [acinGov - A plataforma eletrónica de compras públicas](#)

¹⁶ [ComprasPT – Contratação Pública Eletrónica](#)

Для контрактів на виконання громадських робіт:

- Пряме присудження застосовується для контрактів, вартість яких не перевищує 30 000 євро;
- Попередні консультації можуть бути прийняті для контрактів, вартість яких не перевищує 150 000 євро; та
- Відкритий тендер або тендер з обмеженою участю із попередньою кваліфікацією (або переговорною процедурою чи конкурентним діалогом, якщо відповідні умови виконуються) без повідомлення в ОЈЕU можуть бути прийняті для контрактів, вартість яких є нижчою за європейські пороги (5 382 000 євро).

Для інших типів контрактів:

- Пряме присудження може бути прийнято для контрактів, вартість яких не перевищує 50 000 євро; і
- Попередні консультації можуть бути прийняті для контрактів, вартість яких не перевищує 100 000 євро.

Для замовників у секторі комунальних послуг, незалежно від загального застосування принципів державних закупівель до всіх контрактів, укладених цими організаціями, застосовуються європейські порогові значення, що означає, що контракти підлягають правилам державних закупівель, якщо відповідна вартість дорівнює або перевищує Європейські пороги, які наразі такі:

- Для надання послуг, постачання товарів або договорів оренди товарів - 431 000 євро;
- Для контрактів на виконання громадських робіт - 5 382 000 євро;
- Для контрактів на надання соціальних та інших спеціальних послуг - 1 000 000 євро.

Нарешті, усі договори концесії на громадські роботи та всі договори концесії на державні послуги теж підпадають під дію Кодексу публічних контрактів незалежно від їх вартості.

Щоб визначити вартість контракту, в Кодексі зазначено, що «вартість контракту, що укладається, відповідає максимальній економічній вигоді, яку може отримати одержувач контракту при виконанні всіх послуг, що становлять його об'єкт».

Наприклад:

- у випадку державних контрактів на виконання робіт загальна вартість контракту включає ціну робіт, враховуючи вартість будь-яких послуг або товарів, виділених підряднику організацією, що надає контракт;
- у рамкових угодах і динамічних системах закупівель вартість контракту відповідає загальній сумі всіх контрактів, які можуть бути підписані за ним;
- різниця між базовою ціною та загальною вартістю контракту полягає в тому, що перша враховує лише загальну ціну, яку має сплатити організація-замовник одержувачу контракту.

Таким чином, усі публічні контракти, які виконуються суб'єктами традиційного державного сектору або такими, що вважаються органами публічного права, підпадають під дію законодавства про закупівлі, незалежно від вартості контракту. Тим не менш, контракти, вартість яких становить менше певних сум, можуть бути укладені через неконкурентну процедуру (пряме укладання), і їх умови також регулюються Кодексом.

У випадку контрактів, які виключені із застосування правил державних закупівель – у тому числі через відповідну вартість, як це стосується контрактів, укладених суб'єктами комунального сектору - загальні принципи адміністративної діяльності, та загальні принципи державних закупівель, викладені в Кодексі публічних контрактів, теж повинні дотримуватися.

3. ОСНОВНІ МЕТОДИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ПОРТУГАЛІЇ

Процедури закупівель та особливості подачі тендерних пропозицій

Процедурами публічних закупівель у розумінні Закону є:

1. Відкрита процедура
2. Обмежена процедура
3. Конкурентна процедура з переговорами
4. Конкурентний діалог
5. Інноваційне партнерство
6. Переговорна процедура без попередньої публікації повідомлення про контракт.

Замовник залежно від своєї потреби обирає між відкритою та обмеженою процедурою та може використовувати інноваційне партнерство, якщо у нього є потреба в інноваційних товарах, послугах або роботах, які він не може задовольнити шляхом закупівлі товарів, послуг або робіт, які вже є на ринку.

Основною процедурою закупівлі є відкриті торги. Інші процедури закупівель можуть застосовуватися лише за умов, прямо встановлених законодавством.

У таблиці наведені узагальнені правила, які застосовуються до найпопулярніших конкурентних тендерних процедур вище та нижче порогових значень ЄС.

У таблиці наведені узагальнені правила, які застосовуються до найпопулярніших конкурентних тендерних процедур вище та нижче порогових значень ЄС.

	Тендери нижче європейських порогів	Відкритий тендер ЄС	Тендер ЄС з обмеженою участю
<i>Спосіб публікації</i>	Повідомлення португальською мовою через централізовану електронну платформу BASE, Національний	1. Повідомлення португальською мовою через централізовану електронну платформу BASE, Національний офіційний вісник Casa da Moeda , а також	1. Повідомлення португальською мовою через централізовану електронну платформу BASE, Національний офіційний вісник Casa da Moeda , а також вищезгадані

	офіційний вісник Casa da Moeda , а також вищезгадані платформи.	вищезгадані платформи. 2. Повідомлення португальською та англійською мовами через централізовану електронну платформу BASE, Національний офіційний вісник Casa da Moeda , а також вищезгадані платформи та в Електронному журналі тендерних оголошень ЄС TED https://ted.europa.eu	платформи. 2. Повідомлення португальською та англійською мовами через централізовану електронну платформу BASE, Національний офіційний вісник Casa da Moeda , а також вищезгадані платформи та в Електронному журналі тендерних оголошень ЄС TED https://ted.europa.eu
Терміни	Для товарів – 6 днів, для робіт – 14 днів, але може бути скорочений до 6 днів	35 днів для подання тендерних пропозицій, який може бути скорочений, у разі обґрунтованої потреби, - до 15 днів	Торги з обмеженою участю: <i>Подача заявок на технічну та фінансову попередню кваліфікацію:</i> мінімальний термін подання заявки становить 30 днів, який може бути скорочений до 15 днів у разі терміновості, належним чином обґрунтованої замовником, або якщо було опубліковано попереднє інформаційне повідомлення відповідно до певних умов, викладених у законі, або для контрактів у сфері комунальних послуг сектора. <i>Подача тендерних пропозицій:</i> мінімальний термін становить 25 днів, який може бути скорочений до 10 днів у випадках терміновості, належним чином обґрунтованих замовником, або якщо було опубліковано попереднє інформаційне повідомлення відповідно до певних умов, викладених у законі, або для контрактів у сфері комунальних послуг сектора. Переговорна процедура: мінімальний термін

		<p>становить 30 днів після того, як повідомлення буде надіслано для публікації, який може бути скорочений до 15 днів у випадках терміновості, що належним чином обґрунтовано замовником, або якщо було опубліковано попереднє інформаційне повідомлення відповідно до певних умов, викладених у законі, або для контрактів у сфері комунальних послуг сектора.</p> <p>Конкурентний діалог: Що стосується попередніх етапів подання заявок на технічну та фінансову попередню кваліфікацію та подання рішень, у законі немає мінімальних термінів, установа, яка присуджує контракт, зобов'язана вказати їх у повідомленні та запрошенні, відповідно. <i>Подання тендерних пропозицій:</i> мінімальний термін становить 25 днів, який може бути скорочений до 10 днів у випадках терміновості, належним чином обґрунтованих замовником, або якщо було опубліковано попереднє інформаційне повідомлення відповідно до певних умов, викладених у законі, або для контрактів у сфері комунальних послуг сектора.</p> <p>Інноваційне партнерство: Подання заявок на технічну та фінансову попередню кваліфікацію: правила ті ж самі, що й для переговорної процедури.</p>
--	--	--

			Подання пропозицій щодо науково-дослідних проєктів: мінімальних термінів, встановлених законом, немає, організація-замовник зобов'язана вказати їх у запрошенні.
Критерії оцінки	Критеріями присудження є критерії найвигіднішої з економічної точки зору пропозиції, які можуть приймати одну з двох форм: - багатофакторні критерії, де критерії присудження складаються з групи факторів і підфакторів, що стосуються кількох аспектів виконання контракту, що підлягає виконанню; - однофакторні критерії, коли критерії присудження складаються з одного аспекту виконання контракту, а саме ціни.	Критеріями присудження є критерії найвигіднішої з економічної точки зору пропозиції, які можуть приймати одну з двох форм: - багатофакторні критерії, де критерії присудження складаються з групи факторів і підфакторів, що стосуються кількох аспектів виконання контракту, що підлягає виконанню; - однофакторні критерії, коли критерії присудження складаються з одного аспекту виконання контракту, а саме ціни.	Критеріями присудження є критерії найвигіднішої з економічної точки зору пропозиції, які можуть приймати одну з двох форм: - багатофакторні критерії, де критерії присудження складаються з групи факторів і підфакторів, що стосуються кількох аспектів виконання контракту, що підлягає виконанню; - однофакторні критерії, коли критерії присудження складаються з одного аспекту виконання контракту, а саме ціни.
Цифровий підпис для подачі документів	Потрібен ¹⁷	Потрібен	Потрібен

ВИМОГИ ДО ІНОЗЕМНИХ УЧАСНИКІВ ТЕНДЕРІВ ПОРТУГАЛІЇ

Іноземні компанії не зобов'язані створювати філії чи дочірні компанії чи іншим чином укладати комерційні угоди з місцевими партнерами для участі в процедурах публічних закупівель Португалії.

¹⁷ Національний провайдер Global Trusted Sign - це постачальник довірчих послуг, акредитований у Португалії Управлінням національної безпеки та впроваджений відповідно до Регламенту ЄС No 910/2014, який надає 4 види довірених послуг, а саме: тимчасові мітки (дозволи на вхід у різні системи), кваліфіковані сертифікати цифрового підпису, кваліфіковані сертифікати електронної печатки, сертифікати автентифікації веб-сайту [GTS - Global Trusted Sign](#)

Відповідно до РСС, у процедурі публічних закупівель може брати участь група суб'єктів господарювання без будь-якої організаційно-правової форми об'єднання. Зобов'язання щодо асоціації виникає лише у випадку, якщо процедуру присуджено такій групі підприємств (тендерна документація має вказувати тип асоціації, яка має бути реалізована, яка зазвичай є однією з таких форм:

- компанія;
- консорціум;
- «АСЕ» (додаткова група компаній).

Згідно зі статтею 81 Кодексу, існує певна документація, яку підряднику не потрібно надавати перед замовником, якщо він зареєстрований на Національному порталі державних постачальників (Portal Nacional de Fornecedores do Estado, PNFE).

Вимоги та порядок реєстрації на зазначеному порталі: Документи та вимоги

Потругальські постачальники (фізичні та юридичні особи)

- Ідентифікаційний податковий номер (NIF) та пароль АТ
- Цивільний ідентифікаційний номер (NIC) - Картка громадянина
- Довідка про несудимість (CRC) та термін його дії
- Ідентифікаційний номер соціального страхування (NISS)
- Код доступу до постійного сертифіката торгового реєстру і термін дії - тільки для колективних постачальників.

Іноземні постачальники (із законними представниками та без них)

- Ідентифікаційний номер платника податків (NIF) або ідентифікаційний номер юридичної особи постачальника (NICP)
- Ідентифікаційний номер соціального страхування (NISS)
- Ідентифікація відповідних членів адміністративного, управлінського або управлінського органу, у випадку юридичної особи
- Дані законних представників, якщо вони є (прізвище, ім'я, по батькові, громадянство, NIC, NIF, CRC і термін дії, адреса та електронна пошта).

Процедура

Для того, щоб **португальські провайдери** могли зареєструватися або отримати доступ до порталу, вони можуть використовувати такі системи аутентифікації:

- система аутентифікації ТА;
- система аутентифікації з [карткою громадянина \(CC\)](#) - потрібен зчитувач смарт-карт і PIN-код автентифікації
- система аутентифікації за допомогою [цифрового мобільного ключа \(CMD\)](#)
- інша система, що використовується в державному управлінні.

Реєстрація відрізняється в залежності від типу провайдера:

Португальські постачальники (фізичні та юридичні особи)

- отримати доступ до [Національного порталу державних постачальників](#);
 - реєстрація через облікові дані доступу АТ (ідентифікаційний номер платника податків - NIF і пароль);
 - заповнення форми «Новий державний постачальник» (деякі поля будуть заповнюватися автоматично, на підставі інформації, зібраної системою АТ);
 - реєстрація завершена.
- **Іноземні постачальники (з законними представниками)**
 - отримати доступ до [Національного порталу державних постачальників](#);
 - обрати опцію «Іноземний суб'єкт господарювання», а потім «Реєстрація іноземного постачальника»;
 - заповнення форми (включаючи ідентифікацію законних представників, які будуть повідомлені електронною поштою);
 - реєстрація буде завершена лише тоді, коли законні представники дадуть свою згоду (якщо вони є національними представниками, вони повинні отримати доступ до порталу через аутентифікацію Creative Commons або CMD, а якщо вони іноземці, вони повинні створити ім'я користувача та пароль).

Іноземні постачальники (без законних представників)

- отримати доступ до [Національного порталу державних постачальників](#)
- обрати опцію «Іноземний суб'єкт господарювання», а потім «Реєстрація іноземного постачальника»;
- заповнення форми;
- вибрати опцію «Зареєструватися без представників»;
- реєстрація завершена.

Реєстрація на порталі в разі відсутності запитань є миттєвою та безкоштовною.

У випадку з юридичними особами реєстрація завершується після згоди їх законних представників.

Щоразу, коли ситуація державного постачальника не врегульована, портал повідомляє про це.

З цієї дати є період у 10 робочих днів, щоб упорядкувати або прояснити ситуацію з відповідним органом, а саме:

- інформація про податкову ситуацію та АТ
- інформацію про ситуацію з соціальним страхуванням,
- відомості про придатність державного постачальника та членів адміністративного, управлінського або управлінського органу, що підтверджують відсутність перешкод у судимості.

Якщо один із визначених законних представників не дає згоди протягом максимум 10 днів, портал скасовує процес реєстрації та видаляє всі зареєстровані дані.

Системи аутентифікації для реєстрації та доступу до порталу наступні:

Для португальських постачальників

- система аутентифікації ТА;
- система аутентифікації з [карткою громадянина \(CC\)](#) - потрібен зчитувач смарт-карт і PIN-код автентифікації;
- система аутентифікації за допомогою [цифрового мобільного ключа \(CMD\)](#);
- інша система, що використовується в державному управлінні.

Замовникам

Base.gov система аутентифікації порталу.

Для широкого загалу

Не потрібно використовувати будь-яку систему автентифікації.

Упорядковані дані

На порталі автоматично відображаються такі дані,:

- ✓ податковий статус постачальників;
- ✓ ситуація з внесками постачальників держави до соціального страхування;
- ✓ інформацію про придатність державного постачальника та членів адміністративного, управлінського або управлінського органу (згідно вимог РРС) з точки зору судимості.

Після реєстрації в PNFE на порталі автоматично стає доступною інформація про податкову ситуацію і внеску в соціальне страхування, а також про судимість кожного державного постачальника.

Замовники мають доступ лише до статусу регуляризації, а не до підтверджуючих документів. Статус відображається кольоровим кодом:

зелений - ситуація врегульована

червоний - ситуація не врегульована

жовтий - застосовується тільки до соціального страхування, при цьому договірний орган повинен проконсультуватися з інформацією з постачальником.

Національний портал державних постачальників (PNFE) також має зону вільного доступу для широкої громадськості, де можна ознайомитися з інформацією, оприлюдненою державними постачальниками.

УМОВИ ТА ТЕРМІНИ ПОДАЧИ СКАРГ

Повідомлення про порушення щодо тендерних процедур

Щоб реалізувати свої права, суб'єкт господарювання, який відчуває вважає свої права порушеними, повинен буде звернутися до адміністративного оскарження або до судового чи арбітражного суду (у випадку останнього, якщо це буде обрана юрисдикція).

Кодекс публічних контрактів передбачає загальний десятиденний період очікування між моментом письмового повідомлення всіх учасників про рішення про присудження контракту та власне укладенням контракту, щоб учасники, які не виграли, могли оскаржити рішення до підписання договору.

Однак згаданий десятиденний період не застосовується, якщо:

- контракт виконується згідно з прямим угодою або в інших процедурах, якщо повідомлення не було опубліковано в TED;
- під контрактом розуміється рамкова угода, умови якої охоплюють усі аспекти, пов'язані з виконанням контракту, або рамкова угода, укладена лише з однією організацією;
- подано лише одну пропозицію.

Відповідно до засобів правового захисту, можна оскаржити всі остаточні рішення, прийняті в процедурах державних закупівель (включаючи кваліфікацію або некваліфікацію кандидатів, допуск або виключення учасників) через процедури адміністративного перегляду або через процедури перегляду в суді.. Судове оскарження належить до юрисдикції адміністративних судів.

Крім того, у разі порушення правил державних закупівель адміністративні суди можуть прийняти рішення про анулювання процедури або контракту, а також присудити відшкодування збитків (наприклад, витрати на підготовку тендерної пропозиції).

Кожного разу, коли процедура публічних закупівель стосується укладення договору про виконання робіт, концесії на виконання робіт, концесії на надання послуг, придбання або оренди товарів або послуг, оскарження в судовому порядку рішення про присудження, прийнятого замовником автоматично призупиняє дію рішення про присудження або виконання контракту (якщо він уже укладений), якщо він поданий протягом 10 днів після повідомлення про рішення. Однак дію призупинення може бути скасовано, якщо цього вимагає замовник, а адміністративний суд вважає, що збитки, спричинені призупиненням, є більшими, ніж збитки, спричинені його скасуванням.

Згідно зі статтею 270 Кодексу строк розгляду адміністративної скарги становить 5 робочих днів з моменту вчинення оскаржуваної дії, а строк розгляду позову (переддоговірного провадження) згідно із Процесуальним кодексом адміністративних судів - 1 місяць.

Якщо судове провадження посилається на інше рішення, прийняте в контексті процедури державних закупівель (тобто не рішення про визначення переможця), провадження не має автоматичного припиняючого ефекту, але до адміністративного суду може бути подано запит про вжиття тимчасових заходів, спрямованих на забезпечення ефективність остаточного судового рішення.

Адміністративні позови, як правило, вирішуються дуже швидко.

Разом з тим, судовий розгляд триває не менше шести місяців для отримання рішення першої інстанції.

Спори щодо державних закупівель вважаються невідкладними та мають спеціальні процедурні правила, щоб уникнути надмірних затримок у процедурі закупівлі.

Стадії такого спору наступні:

- претензія: подається протягом 10 днів (якщо ви бажаєте отримати негайну призупинюючу дію) і протягом максимум одного місяця з моменту винесення відповідного рішення та повідомлення учасника торгів;
- відповідь від замовника (або будь-якої потенційно зацікавленої сторони): 20 днів з моменту повідомлення про претензію;
- судовий розгляд: якщо застосовно, призначається суддею;
- висновки: якщо цього вимагає складність питання, протягом 20 днів після закінчення судового засідання;
- остаточне рішення: закон передбачає термін 10 днів, але зазвичай це займає більше часу.

Якщо учасник тендеру обирає адміністративне оскарження рішення, комісія чи адміністративні витрати не стягуються.

Разом з тим, судове оскарження має початкову вартість 204 євро, незалежно від вартості позову. Додаткові витрати на судові оскарження можуть змінюватися залежно від вартості позову, складності справи та можливої необхідності експертної оцінки.

Слід зазначити, що Інститут державних ринків, нерухомості та будівництва (Instituto dos Mercados Públicos do Imobiliário e da Construção, IMPIC), використовуючи свою адміністративну юрисдикцію, отримує повідомлення від громадян та компаній, а також звіти від державних установ щодо порушення правил присудження публічних контрактів з боку суб'єктів господарювання, та відкриває проти них справи про адміністративне правопорушення, але це обмежується повідомленнями, а не скаргами суб'єктів господарювання.

Учасники тендеру, які вважають свої права порушеними та мають намір оскаржувати результати, можуть звернутись за послугами до Португальської асоціації публічних закупівель (Associação Portuguesa da Contratação Pública – АРМЕР)¹⁸.

АРМЕР має Центр арбітражу та посередництва (САР), що спеціалізується на спорах, що виникають у зв'язку з укладенням та виконанням публічних контрактів.

Цей центр має високопрофесійний підхід до вирішення спорів, а саме:

- положення, спеціально розроблене для вирішення конкретних проблем державних закупівель;
- список арбітрів, які є компетентними та мають репутацію в арбітражних провадженнях, пов'язаних з публічними закупівлями;
- електронна підтримка, що полегшує повне управління арбітражним процесом через електронну платформу [MEDPLAT](#), яка є першою електронною платформою, розробленою в Португалії для підтримки та управління арбітражними провадженнями

¹⁸ [АРМЕР – Associação Portuguesa da Contratação Pública](#)

(www.medplat.pt), уникаючи бюрократичного тягаря, пов'язаного з об'ємними паперовими документами та традиційними комунікативними труднощами.
- [структура витрат](#), яка дуже вигідно відрізняється від структури інших арбітражних центрів. З вартістю на послуг АРМЕР можна ознайомитись тут¹⁹.

¹⁹ [Microsoft Word - Tabela de Custos do CAP – АРМЕР.docx](#)